

Crònica

Un instant del muntatge 'Timere', dilluns al Romea ■ SERGI PANIZO

De misèria i por

Jordi Bordes

Barcelona

Quina relació hi pot haver entre els abrics llargs i els personatges silenciosos de Kamchàtka i les ulleres de sol i llargues tertúlies de Gabriel Ferrater? Tots repensen l'avui amb una certa nostàlgia per l'ahir (com el vers narratiu *In memoriam*) i una vulnerable esperança pel futur. Dilluns al vespre, un Romea a les fosques, amb llençols que tapaven les butaques com si fos un edifici abandonat, va ser el marc d'una singular lectura de Ferrater, acompanyada per les llargues ombres dels personatges de Kamchàtka i les temences de *Fugit*, i dues guitarres que puntejaven enriolades el contrapunt a la veu del periodista, i dilluns, rapsode, Xavier Miró.

L'actor Òscar Muñoz, en l'adaptació de *La nit just abans dels boscos* (2013), dirigida per Roberto Romei, era aquell estranger que provava de generar confiança, sent generós i afable, entre els teòrics passejants del Romea. Els colava a la seva guarida, els ensenyava les vistes i els convidava a cervesa. Se sabia diferent i sabia que, per aquest motiu, era vist amb desconfiança i ell optava per cedir una mirada directa un punt submissa per desactivar tot tipus de rebuig. La comunitat de Kamchàtka sempre busca i intenta donar escalf i repartir el que té entre els desconeguts. Com aquell protagonista que interpretava Muñoz. Potser sense saber-ho un va indicar als altres on podrien guarir-se enmig de la laberíntica Barcelona.

Gabriel Ferrater, per la seva banda, recorda amb escalf els dies que els seus pares van ser importants, quan van col·lectivitzar la fàbrica. O quan van ajudar l'Oliva, un porter de la sala de Reus a qui

tothom temia: se'l van retrobar a Bordeus, ho havia perdut tot, per culpa d'un bombardeig. Eren records que, com el de la bicicleta, revelaven un punt de gosadia, d'aventura, de posar en pràctica les seves creences sobre un futur més transversal que no tenia lloc en l'Espanya de la dictadura, en la Catalunya emmordassada, fins i tot, per alguns oportunistes i cruels catalans. Ell, de fet, no combregava amb res, aprenia sol.

El brogit de Barcelona no és l'espai vulnerable dels descampats de Tàrraga d'Alter. Però la sensació de colar-se en un lloc

Kamchàtka fa 15 anys que fugí de la guerra i la misèria. Ferrater detalla moments contradictoris de por i de misèria

prohibit d'entrar entre empentes va agafant densitat amb les llums en pots de vidre de conserva. Les projeccions ensenyen, ara, tancs i bombardeigs. Els mateixos dels quals ells s'escapen des de fa 15 anys. Similars als que Ferrater denuncia en la seva literatura íntima, de dia a dia, que pot recordar aquells pensaments d'*Els homes i els dies* de David Vilaseca, amb una preocupació de menor emergència vital però amb la mateixa radicalitat política i social. Són retalls de misèria i de por que es compensen amb llargues abraçades i ovacions amortides pel fred. ■